

- usługi dla ludności i rolnictwa.
- mieszkalnictwo

Rzeźba terenu.

Według podziału fizyczno – geograficznego, na regiony naturalne Kondrackiego, gmina Unisław w połowie leży w zasięgu makroregionu Doliny Dolnej Wisły, mezoregionie – Doliny Fordońskiej (jej północna część od Wisły do granicy wsi Unisław i północna część wsi Gołoty). Natomiast druga połowa – południowa część gminy: wsie Unisław, południowa część wsi Gołoty, Stablewice, Grzybno i Głazewo zliczane są do makroregionu Pojezierza Chełmińskiego – Dobrzyńskiego, mezoregionu Pojezierza Chełmińskiego.

Gmina Unisław, posiada dość zróżnicowaną rzeźbę terenu. Płaskorówniną, urozmaiconą pagórkami wudmowymi w północnej części i falistą, miejscami niskopagórkowatą w południowej części gminy.

Na terenie gminy, występują dwie duże jednostki morfologiczne. Dolina Dolnej Wisły, zajmująca północną część gminy (wsie Bloto, Bruki Kokocka, Kokocko, północna część Gołot, Bruki Unisławskie.). Leży ona na poziomie 23 – 35 m n.p.m. W tej części doliny, występuje rozległe kotlinowe rozszerzenie, zwane od Unisławia, Basenem Unisławskim, o długości ponad 10 km i szerokości 6 – 9 km . W basenie, najlepiej rozwinięta jest terasa zalewowa, szerokość jej waha się od 5 – 7 km . Zbudowana jest z utworów mułowych lub piasków pylastych.

Wisła rozcinająca tu wysoczyznę morenową, spowodowała pogłębienie dolin bocznych rozcinających zbocza wysoczyzny. Na wielu odcinkach strome i silnie porozcinane zbocza są odkryte, co powoduje, że są one zagrożone erozją, zwłaszcza podczas ulewnych deszczy.

Wnioski wypływające z analizy warunków rzeźby terenu:

- obszary równin morenowych stwarzają dogodny warunki dla rozwoju gospodarki rolnej,
- ukształtowanie rzeźby terenu w strefie krawędziowej doliny Wisły wymaga działań ochronnych przed czynnikami erozyjnymi,
- rejon stykowy (szczególnie krawędź erozyjna) wysoczyzny z doliną Wisły stwarza dużą atrakcyjność turystyczną terenu,
- terenem o atrakcyjnej rzeźbie - dla turystyki jest Park Krajobrazowy Doliny Dolnej Wisły (rozpostarty na ponad 50 % powierzchni gminy Unisław patrz dokumentacja - synteza ChPK).

Warunki klimatyczne

Okolice Unisław leżą w bydgoskiej dzielnicy klimatycznej, w której typową cechą jest duża zmienność pogody. Średnia temperatura roczna wynosi 7,5^o C. W czasie upalnych lat temperatura osiąga 39° C, a upalne dni mogą występować od czerwca do połowy września. W okresie bardzo mroźnych zim temperatura spada nawet do – 35° C. Jesienne przymrozki pojawiają się na przełomie września i października, a wiosenne trafiają się nawet na początku czerwca.

Unisław i okolice leżą w strefie najmniejszych opadów w Polsce. Na podstawie długoletnich obserwacji, prowadzonych w stacjach meteorologicznych w Toruniu, Kończewicach k/ Chełmży i Świeciu ustalono, że średnia suma rocznych opadów wynosi 480 mm. Minimalne opady przypadają, z reguły, na luty, a największe na lipiec. Pokrywa śnieżna nie utrzymuje się długo. Jej średnia grubość wynosi 7 cm. Występują bardzo znaczne zróżnicowania w ilości opadów w poszczególnych latach. I tak w 1951 roku spadło zaledwie 312 mm, a w 1980 roku 843 mm, z czego w samym lipcu aż 520 mm. Serie lat z niewielkimi opadami powtarzają się, np. w latach 1920 –22, kiedy ustala żegluga na Wiśle.

Bywają, więc lata katastrofalne dla rolnictwa z powodu suszy, jak też z powodu nadmiernych opadów. Klimat charakteryzowany jest przez jego główne wskaźniki: temperaturę, opady i niedobory wilgoci, jest typowy dla rejonu województwa.

Rozkład temperatur w miesiącach, w sezonie wegetacyjnym, półroczu i roku w okresie 1951 –98 dla stacji Kończewice (wysokość 94 m n.p.m) jest następujący:

Rok

Styczeń	Luty	Marz.	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Rok
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
-3,1	-2,5	1,2	6,8	12,3	16,6	17,4	17,2	13,4	8,2	3,1	-0,8	7,5

Sezony wegetacyjne

XII - II	III-V	VI - VIII	IX - XI	XI - IV	V - X
- 2,1	6,7	17,0	8,1	0,8	14,0

Opady atmosferyczne średnie miesięczne, półroczne i roczne sumy dla stacji Chelmża (98 m npm) oraz uśrednione dla województwa są następujące:

Miesiące roku:

Styczeń	Luty	Marz.	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
(I)	(II)	(III)	(IV)	(V)	(VI)	(VII)	(VIII)	(IX)	(X)	(XI)	(XII)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
33	26	25	31	55	68	95	59	49	38	40	39

IV – IX	X – III	I – XII
370	201	

Średnia wojewódzka:

37	25	25	32	52	67	87	65	47	38	41	39
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Średnia wojewódzka:

IV – IX	X – III	I – XII
349	198	547

Klimatyczny bilans wodny, określony jako ujemna różnica pomiędzy opadami a parowaniem, średni dla obszaru gminy wynosi 215 mm.

W podsumowaniu ogólnej charakterystyki klimatycznej gminy Unisław stwierdzić należy, że występujące niedobory opadowe mają istotny wpływ na warunki produkcji rolniczej. Wskazuje to na potrzebę oszczędnego gospodarowania zasobami wodnymi oraz szukania środków zmiany niekorzystnego bilansu. Jedną z dróg do poprawy sytuacji jest retencjonowanie wód powierzchniowych z wykorzystaniem wszystkich, możliwych do zastosowania (zważywszy na złożony i trudny układ wodny) form małej retencji.

Wody powierzchniowe i podziemne.

Od strony północnej część granicy gminy Unisław wyznacza rzeka Wisła (gmina nadwiślańska). Odcinek doliny Wisły od Fordonu do ujścia określanej jako dolina Dolnej Wisły, powstał pod koniec fazy pomorskiego zlodowacenia bałtyckiego. Nastąpiło wtedy przerzucenie wód Wisły z pradoliny do doliny dolnej Wisły. Procesy erozyjne wód płynących doliny Wisły z biegiem czasu doprowadziły do wykształcenia kotlinowych rozszerzeń określanej basenami. Tak powstała kotlina zwana Basenem Unisławskim. Jego obszar odwadniany jest przez Papówkę. Bierze ona początek z Jeziora Czarze (26,3 m npm). Jej długość wynosi 14,2 km. Szerokość koryta waha się od 0,6 m do 6 m przy ujściu do Jeziora Starogrodzkiego, z którego płynie do Fryby i dalej do Wisły.

Cały obszar Basenu Unisławskiego pokryty jest siecią rowów melioracyjnych. Mokradła znajdujące się w dolinie Wisły należą do ważnych elementów hydrograficznych, ponieważ magazynują znaczące zapasy wody deszczowej i roztopowej, a także wpływają na stosunki odpływu wód powierzchniowych. Na wiosnę w okresie roztopów mokradła są zalewane i mają nadmierne uwilgocenie. Część mokradel stałych w ostatnich latach, na skutek prac regulacyjnych i melioracyjnych zmieniła się w mokradła okresowe, które wykorzystuje się pod użytki zielone. Niektóre zostały zupełnie osuszone lub po eksploatacji torfu powstały w nich zbiorniki wodne.

Łączna powierzchnia wód otwartych wynosi 296 ha co stanowi około 3,6% obszaru gminy. /Dla porównania w woj. torunskim średnio 3,0%. Stawia to gminę na 20 w województwie miejscu w klasyfikacji zasobności w wody otwarte.

Na omawianym terenie nie występują naturalne zbiorniki wodne o znaczącej powierzchni. Inne zbiorniki wodne to, rozrzucone po całej powierzchni zlewni śródpolne oczka wodne, płytkie zagłębienia w dolinach cieków oraz sztucznie wykonane przed laty stawy parkowe.

Dyspozycyjny spływ powierzchniowy, możliwy do retencjonowania bez naruszenia równowagi bilansu wodnego systemów wodnych /zlewni/ nie może przekraczać 3,4 l/s/km². Daje to dla obszaru gminy wielkość około 8,9 mln m³. Pozwoli to po zamianie hipotetycznego opadu, zwiększyć wartość opadu efektywnego około 107 mm. Zrównoważy to tylko częściowo niedobory opadowe.

Rezerwy bieżące przepływów, uwzględniając potrzebę zachowania w nich wielkości nienaruszalnych, szczególnie w okresach suchych są niewielkie i zmienne w czasie. Część cieków i rowów w okresie lata jest sucha i nie prowadzi wody. Wysychają także częściowo śródpolne oczka wodne, zbiorniki przydomowe, baseny przeciwpożarowe i tp.

Łączna powierzchnia otwartych wód powierzchniowych na obszarze gminy wynosi 296 ha. W tym:

-zbiornik Grzybno o pow. 1.0 ha i objętości 15,0 tys. m³

-zbiornik Stablewice o pow. 0.8 ha i objętości 15,0 tys. m³

-zbiornik Goloty o pow. 8.0 ha i objętości 100,0 tys. m³

-Jezioro St. Bruki o pow. 4.0 ha i objętości 40,5 tys. m³

-zbiorniki wodne o łącznej powierzchni około 10,2 ha i objętości 170,5 tys. m³.

Uwaga: W ewidencji gm. Unisław, w powierzchni "wody powierzchniowe" ujęto około 5 km brzegu rz. Wisły /połowa szerokości/.

Wymagane prace adaptacyjne przy budowie obiektów i urządzeń małej retencji to:

➤ Zbiornik wodny Grzybno i otaczające go podmokłe obniżenia terenowe, zlokalizowany na wschód od drogi Wybcz – Grzybno – Unisław. Zasilają go spływy powierzchniowe i dopływ gruntowy.

Odpływ zapewnia rurociąg połączony z systemem rowów. Przewiduje się:

↪ pogłębienie zbiornika do średniej głębokości 1,0 m, uporządkowanie brzegów i otoczenia.

↪ modernizację rurociągu odpływowego, dostosowanie wlotu do piętrzenia i regulacji stanów wody.

Uzyskana retencja obiektu wyniesie $V = 20$ tys m³, powierzchnia 2,5 ha.

➤ Zbiornik wodny Stablewice - połączony jest z systemem rowów. Obecnie zbiornik jest zamulony i płytki. Gromadzone są w nim ścieki dopływające z obór po byłym PGR. Proponuje się:

↪ pogłębić i odmulić zbiornik.

↪ zmodernizować rurociągi, zmienić ich trasę z zasilaniem zbiornika.

↪ budowę przepustu z piętrzeniem na linii drogi lokalnej.

Retencja wyniesie $V = 10$ tys m³.

➤ Zbiornik - Stawy rybne Goloty - wieś Goloty

Naturalny zbiornik wodny, położony u podnóża skarpy wysoczyzny.

Odbiór nadmiaru wód zapewniają rowy szczegółowe, system Miejskiej Niziny Chelmińskiej. Obiekt tworzy nieużytek wodny o dużych walorach ekologicznych i małym znaczeniu gospodarczym.

Dla retencjonowania wód w zbiorniku nie powinny być przeprowadzane żadne prace adaptacyjne.

Niezbędne jest stałe odcięcie wód odpływających.

Retencja zbiornika w jego naturalnych granicach wyniesie $V = 75$ tys. m³

Zasoby naturalne obszaru gminy oraz możliwości ich wzbogacenia są stosunkowo małe. Małe są także możliwości wykonania nowych obiektów służących retencji wodnej. Działania, jakie należy podejmować wiąże się z innymi formami małej retencji tj. odpowiednia agrotechnika zwiększająca pojemność profilu glebowego /głębokie orki/, zalesianie stawów, nieużytków, pasów przydrożnych, co poprawi warunki większej chłonności podłoża, utrzymywanie śniegów itp.

Retencja łączna terenu, wg powyższych propozycji

wyniesie - $V = 105$ tys m³.

Wody melioracyjne

Na obszarze gminy funkcjonują systemy melioracyjne obejmujące swym zasięgiem powierzchnię 3562 ha /około 59,7% powierzchni użytków rolnych w gminie/.

Potrzeby melioracji, według szacunku WZMiUW, wynoszą 6281 ha /około 98,2% powierzchni użytków rolnych w gminie/. Zaspokoi to potrzeby melioracji w 61%.

Jakość wód płynących i stojących na terenie gminy jest zła.

Gleby.

Omówione powyżej czynniki środowiska przyrodniczego miały duży wpływ na powstanie i przebieg procesów glebotwórczych, one też obok skały macierzystej, szaty roślinnej i działalności człowieka decydowały o typach, rodzaju, wartości bonitacyjnej i rolniczej przydatności gleb, jakie występują obecnie na terenie gminy Unisław.

Na wysoczyźnie morenowej decydujący wpływ na przebieg procesu glebotwórczego i powstanie gleb, miała budowa powierzchni litosfery (skały macierzystej) oraz rodzaj szaty roślinnej. W przeszłości teren wysoczyzny porastały bogate gatunkowo lasy mieszane z dużym udziałem dębu i buka oraz bujnym runem. Zasobna skała macierzysta, jaką były gliny morenowe i suchy klimat sprzyjały procesom brunatnienia. Dlatego podstawowym typem gleb na wysoczyźnie są gleby brunatne. Zajmują one wyższe partie terenu lub skłony, gdzie na górne warstwy profilu glebowego nie oddziaływały wody gruntowe. Położone na względnie równym terenie, tworzą najlepsze gleby pszenne.

Zbocza doliny Wisły wymagają ochrony ze względu na potencjalne zjawisko osuwiskowe oraz ze względów turystycznych i krajobrazowych. Niedopuszczalne są lokalizacje inwestycji zakłócających równowagę statyczną krawędzi erozyjnej rzeki. W przyszłości należy te tereny zalesić.

W dolinie Wisły decydującym czynnikiem glebotwórczym, był proces aluwialny. Obecnie zahamowany, na skutek obwałowania Wisły i aktualnie ma miejsce jedynie na międzywalu. Kolejnym czynnikiem wywierającym wpływ na kształtowanie się gleb aluwialnych są warunki hydrologiczne i związane z nimi siedliska roślinne. Występuje tutaj roślinność zielona typu legowego i bagiennego. W przeszłości tereny te porastały bogate lasy typu legowego. Podstawowymi typami gleb, które się tutaj wykształciły, są mady rzeczne, a w mniejszym stopniu gleby hydrogeniczne.

Splywające nimi wody okresowe, u ich wylotu usypywały często rozległe stożki napływowe. Lokalnie na piaszczystych fragmentach najniższych terasów rzecznych, przed wkroczeniem lasów lęgowych, piaski podlegały przewianiu, tworząc pokrywy eoliczne stad np. występowanie niewysokich pagórków wdmowych, w okolicy wsi Bruki I.

Drugą formą morfologiczną jest wysoczyzna morenowa, zajmująca południową część gminy (wsie Stablewice, Unisław, Grzybno, Głazewo i południowa część wsi Goloty). Wysoczyzna morenowa leży na poziomie 84,5 – 100,5 m n.p.m. Teren jej jest falisty, miejscami niskopagórkowaty. Dodatkowo urozmaicony jest licznymi obniżeniami wytopiskowymi po martwym lodzie. Wytopiskowe obniżenia mają kształt owalny o średnicy od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów, a ich głębokość nie przekracza 5 m.

Mniejsze wytopiska zajęte są przez małe zbiorniki wodne zwane „oczkami”.

Wysoczyzna zbudowana jest z utworów gliniastych lub gliniasto-piaszczystych. Obie wyżej opisane formy oddziela od siebie wyraźna krawędź zbocza doliny Wisły o znacznej wysokości 50 – 60 m. Krawędź wysoczyzny biegnie z zachodu na wschód, między wsią Bruki I a Unisławiem i przez środek gruntów wsi Goloty. Najniższe zbocza występują w miejscach, gdzie terasa zalewowa przylega do samego zbocza. Nachylenie zboczy wynosi średnio 30 – 50°, miejscami jednak dochodzi nawet do 70°.

Z rzeźbą terenu i formami morfologicznymi ściśle związane jest występowanie wód gruntowych. W zależności od rzeźby terenu i materiału budującego formy morfologiczne, od których to zależy zachowanie się wód opadowych, wyróżnia się trzy typy warunków występowania wód gruntowych:

- 1) typ infiltracyjny – do którego zalicza się obszary zbudowane z piasków i żwirów, gdzie istnieje intensywna infiltracja wód opadowych, są to obszary dolin i rynien polodowcowych,
- 2) typ spływowo – infiltracyjny – występuje na obszarach wysoczyzny morenowej płaskiej i falistej zbudowanej z gliny, gdzie przeważa infiltracja, albo spływ wód opadowych,
- 3) typ spływowy – występuje w strefach zboczowych między wysoczyzną morenową, a Doliną Wisły. Występują tutaj znaczna erozja gleb oraz duży spływ wód opadowych.

Dobre gleby klasy II, IIIa, IIIb, zajmują ponad 61 %, gleby średniej wartości klas IVa, IVb – około 26 %, a słabe gleby kl. V i VI – tylko 13 % ogólnej powierzchni gruntów ornych gminy. Biorąc pod uwagę wartość użytkową gleb i rolniczą ich przydatność widzimy, że gleby o dużej przydatności, dobre gleby pszenne zajmują ponad 64 % ogólnej powierzchni gruntów ornych gminy. Z tego: bardzo dobre gleby pszenne 1-go kompleksu – 5,4 %, 2-giego pszennego dobrego – 49,2 % i 4-go żytniego bardzo dobrego lub pszenno – żytniego – 9,8 %.

Najsłabsze gleby piaszczyste – 12% w tym kompleksu 6- go żytniego słabego – 5,5 % i 7 – go żytniego najsłabszego – 5,6 %.

Sporo jest też gleb podmokłych, zaliczanych do kompleksu 8 – go zbożowo – pastewnego mocnego – 10,1 %. Gleby te po uregulowaniu stosunków wilgotnościowych, mogą powiększyć znacznie powierzchnię 2- go pszennego dobrego lub 4 – go żytniego bardzo dobrego, kompleksów rolniczej przydatności gleb.

Użytki zielone zajmują 20 % powierzchni użytków rolnych. Z tego: użytki zielone bardzo dobre i dobre kompleksu 1 z – 0,5 %, aż 88,4 % -to użytki zielone średnie kompleksu 2z, a tylko 11,1 % użytki zielone słabe i bardzo słabe, kompleksu 3 z.

Oceniając wartość i jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, przeanalizowano i wyceniono, cztery główne czynniki środowiska przyrodniczego (gleby, agroklimat, rzeźbę terenu i warunki wodne). Gmina Unisław w tej ocenie wg 100 punktowej skali ustalonej wg kryteriów opracowanych przez IUNG w Puławach, znajduje się ze wskaźnikiem – 80pkt, wysoko bo na 11 miejscu wśród 41 gmin byłego województwa toruńskiego.

Rozmieszczenie kompleksów glebowych na terenie gminy pokazano na załączonej mapie – schemacie (patrz załączniki graficzne).

Zestawienie powierzchni kompleksów rolniczej przydatności gleb¹⁾.

Tabela A

Obręb, gmina	Gruntw orne w ha															
	w kompleksach														Razem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Unisław	- ha	258	2 352	110	468	282	236	268	483	33	-	-	-	-	263	4780
	- %	5,4	49,2	2,3	9,8	5,9	5,5	5,6	10,1	0,7	-	-	-	-	5,5	57,6

Tabela B.

Obręb, gmina	Użytki zielone w ha				
	w kompleksach			Razem	
	1z	2z	3z	2 do 4	
I	2	3	4	5	
Unisław	- ha	8	1477	183	1 670
	- %	0,5	88,4	11,1	20,1

Tabela C.

Gmina Unisław	Inne elementy mapy kompleksów rolniczej przydatności gleb (ha)							Razem 2 do 8
	Grunty rolne nieprzydatne (RN)	Lasy klasyfik. (Ls)	Tereny zabudowane (Tz)	Wody (W)	Wody nieużytki (WN)	Nieużytki rolnicze (N)	Tereny nie skartowane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ha -	31	875	400	296		150	483	2 235
% -	0,4	10,2		3,6		2,3	5,8	22,3

(stan z roku 1982 z sołectwem Różnowo *).

Ogółem: tabele A + B + C = 4780+1670+2235 ha = 8 685 ha. Dla potrzeb diagnozy wykorzystano mapę w skali 1 : 100 000 ,
wydaną przez WBGiTR

Struktura użytkowania terenów gminy Unisław:

L.p	Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha	%
	Użytki rolne	5 545	76,54
	w tym: -grunty orne	4 388	60,57
	-sady	126	1,74
	-łąki	639	8,82
	-pastwiska trwałe	392	5,40
	Lasy	623	8,60
	Wody	167	2,30
	Drogi	184	2,54
	Koleje	48	0,60
	Tereny zabudowane, osiedlowe	204	2,81
	Zielen	6	0,08
	Nieużytki	158	2,18
	Inne powierzchnie	315	4,35
RAZEM POWIERZCHNIA GMINY		7 245	100

Zródło: dane Urzędu Gmin Unisław - 2000 r

Pod względem występowania typów gleb na terenie gminy przeważają gleby pseudo - bielcowe i brunatne wytworzone głównie z piasków gliniastych mocnych podścielonych glinami oraz z glin lekkich piaszczystych. Są to głównie kompleksy pszenne dobre oraz pszenno - żytnie.

Jak wynika z zestawienia na terenie gminy zdecydowanie przeważają grunty orne. Rolniczy charakter gminy wynika z występowania urodzajnych gleb.

Zestawienie powierzchni - użytkowania gruntów w gminie Unisław.

Tabela nr 1.

Podana powierzchnia w ha.

L.p.	Wyszczególnienie rejestranych	grup	Powierzchnia ogólna gruntów	Grunty orne	Użytki zielone	Grunty rolne pod lasami	Grunty pod wodami	Nieużytki	Grunty
1	2		3	4	5	6	7	8	9
1.	RSP		55	42	4	7			2
2.	Lasy Państwowe		535	18		491		12	14
3.	Indywidualne gospodarstwa rolne		4484	3107	970	93		74	240
4.	Gospodarstwa rolne AWRSP		1552	1113	203	139		46	51
5.	Grunty pozostałe		588	68	19	23	167	29	282
6.	Razem		7214 + 31	4348	1196	753	167	161	589
7.	% powierzchni gminy			60	17	11	2	2	8

Gmina Unisław zajmuje aktualnie obszar 7214 ha i należy do najmniejszych gmin byłego województwa toruńskiego, tylko gmina Kijewo Królewskie ma mniejszą powierzchnię. Jest gminą wybitnie rolniczą, około 77 % jej powierzchni zajmują użytki rolne, w tym: grunty orne - 60 % i użytki zielone - 17 %.

Tylko 10,4 % powierzchni, czyli znacznie poniżej średniej województwa zajmują lasy. Biorąc pod uwagę rolniczy charakter gminy jest to zupełnie naturalne. Są jednak na terenie gminy obszary bardzo słabych

Przedsiębiorstwo Usług i Inicjatyw Gospodarczych „SZKUTA” S.A. w Toruniu

gleb, które bez większej szkody dla rolnictwa mogą być zalesione, a wtedy znacznie może polepszyć się lesistość gminy. Jeżeli chodzi o inne użytki to – grunty pod wodami zajmują – 2%, nieużytki – 2% i grunty inne 8% ogólnej powierzchni gminy. Największą powierzchnię gruntów posiadają gospodarstwa indywidualne – 62,1 % ogólnej powierzchni gruntów gminy, AWRSP – 21,5 %. Lasy Państwowe - 7,4 %, Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne tylko – 0,8 %, grunty pozostałych innych użytkowników zajmują 8,2 % powierzchni gminy. Dokładniejsze dane podano wyżej (w tabeli: „ zestawienie powierzchniowe użytkowania gruntów gm. Unisław).

Szata roślinna

Roślinność i flora

Lasy na terenie gminy Unisław zajmują powierzchnię 750 ha, co daje niski wskaźnik lesistości wynoszący 10,4 %. Większe powierzchnie lasów mają tylko wsie: Unisław 420 ha i Kokocko 155 ha, jest też wieś Grzybno gdzie nie ma w ogóle lasów.

Według struktury własności są to:

- lasy państwowe 535 ha (wieś: Kokocko, Bruki Unisławskie, Błoto, Unisław),
- lasy prywatne 84 ha (wieś: Kokocko, Błoto, Bruki Unisławskie, Unisław, Gołoty),
- lasy komunalne 23 ha (wsie: Głazewo, Bruki Unisławskie),
- Lasy Agencji Rolnej Skarbu Państwa 14 ha (wieś: Unisław, Bruki Unisławskie),
- Inne 98 ha.

Wyżej wymienione lasy znajdują się w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Toruń, wchodzącego w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu. Rozmieszczenie powierzchni leśnych jest nierównomierne. Największe kompleksy leśne występują w Unisławiu i Brukach Unisławskich.

Lasy gminy położone są w obszarze tzw. krainy Wielkopolsko – Pomorskiej dzielnicy przyrodniczo – leśnej Pojezierza Dobrzyńsko - Chelmińskiego. Na tych terenach wykształciły się dość zasobne składniki pokarmowe. Uboższe siedliska występują jedynie na terenie wsi Bruki.

Głównym składnikiem drzewostanów jest sosna zwyczajna. Poza sosną występują najczęściej dąb szypułkowy, olsza czarna, brzoza brodawkowata, jesion wyniosły, niekiedy wiąz, lipa, klon, osika oraz gatunki sztucznie wprowadzone przez człowieka np. świerk i modrzew europejski, rosnące na omawianym terenie poza naturalną granicą swojego zasięgu.

Sosna tworzy wielopostaciowe bory, silnie zróżnicowane w zależności od charakteru siedliska i zabiegów hodowlanych człowieka. Zajmują one największy procent powierzchni leśnej gminy – około 17 %.

Wyróżniamy:

- ♣ Bory świeże, w których drzewostan tworzy głównie sosna. W podszyciu występuje bez czarna i kruszyna. Porastają one na terenie wsi Bruki, Kokocka, Gołot, Głazewa, Błot, Unisławia i zajmują 20,4% powierzchni.
- ♣ Bory mieszane świeże wykształciły się na siedliskach zasobniejszych, niż bory świeże. W skład drzewostanu wchodzi najczęściej sosna zwyczajna i dąb szypułkowy z niewielką domieszką brzozy brodawkowatej i modrzewia. Podszycie składa się głównie z podrostu drzew liściastych m.in. dębu i jarzębiny. Poza tym można spotkać malinę, jeżynę, w runie borówkę i wiele innych roślin charakterystycznych dla lasów liściastych. Zajmują one 40,5 % powierzchni. Występują w Unisławiu i Kokocku.
- ♣ Bory mieszane wilgotne zajmują 9,3 % powierzchni leśnej, występują tylko w kompleksie leśnym Unisławia. Drzewostan tworzy sosna, brzoza, olsza czarna i niekiedy dąb.
- ♣ Bór wilgotny zajmuje tereny na bagnach i torfowiskach. Występuje rzadko i zajmuje tylko 1,4% powierzchni. Obok sosny jest w nim brzoza omszona, w poszyciu brzoza i jarzębina. W runie charakterystyczna jest borówka bagienna. Pod runem rosną mchy torfowce. Podobnie jak bór mieszany wilgotny występuje tylko w kompleksie leśnym Unisławia

Znacznie zasobniejsze siedliska, niż zbiorowiska borów, zajmują lasy liściaste. Podobnie jak bory są zróżnicowane w zależności od charakteru siedliska. Są to:

- ♣ Lasy świeże, w których dominuje dąb. Na niektórych siedliskach dębom towarzyszy jesion, jawor, buk na innych wiąz, lipa, akacja. W poszyciu występuje bez czarna i porosty drzew liściastych. Taki typ lasu występuje w Unisławiu i Gołotach.
- ♣ Lasy mieszane świeże zajmują 15,2 % powierzchni wszystkich lasów. W drzewostanie główne gatunki to dąb i sosna. Prócz tego spotyka się brzozę, olszę, a niekiedy świerk i modrzew. W poszyciu pojawia się głównie brzoza, bez czarna, kruszyna. Takie lasy zajmują tereny we wsiach: Gołoty, Głazewo i Unisław.
- ♣ Lasy wilgotne wykształciły się na glebach murszowych. Dominuje w nich olsza czarna, dąb i jesion. Rozwinęły się one na niewielkim obszarze w kompleksie leśnym Unisławia oraz w Gołotach.
- ♣ Lasy mieszane wilgotne występują tu w sąsiedztwie lasów mieszanych świeżych. Drzewostan tworzy osika, olsza, brzoza, a miejscami dąb i sosna.

→ Olsy zajmują tereny na glebach torfowych. W drzewostanach przeważa olsza, obok niej brzoza omszona i dąb. W bujnym poszyciu największy udział ma kruszyna. Olsy zajmują 5,8 % powierzchni leśnej i występują w okolicach Unisławia i Bruków.

Pod względem struktury wiekowej na terenie gminy Unisław przeważają drzewostany młode w I, II, III klasie wiekowej, a więc do 60 lat 7,4 %, 80 – 100 lat 13,8 %, 100 – 120 lat 5,9 %. Największy udział drzewostanów młodych mają lasy w Brukach Unisławskich, Brukach Kokocka, Głazewie, Błotach i Golotach. Z kolei największy udział drzewostanów IV, V, VI klasy mają kompleksy leśne w Unisławiu. Porównując strukturę wiekową w układzie form własności można stwierdzić, że w lasach państwowych udział poszczególnych klas wiekowych kształtuje się korzystnie. W lasach niepaństwowych dominują drzewostany młodsze.

Parki podworskie

Występuje 7 parków podworskich o łącznej powierzchni 8,9 ha /w miejscowościach: Raciniewo, Unisław, Stablewice, Grzybno, Głazewo, Goloty. Największy park podworski znajduje się w Raciniewie, zajmuje obszar 3,76 ha.

4.2.1.3. Opis stanu środowiska przyrodniczego

Stanu środowiska przyrodniczego w niniejszym opisie obejmuje główne zagrożenia degradujące walory i zasoby środowiska przyrodniczego gminy.

Należą do nich:

✓ Zagrożenie gleb różnymi rodzajami erozji:

- wodną-powierzchniową - na obszarze 166 ha - 2,6%
- wodną-wąwozową - na obszarze 512 ha, /co stanowi 6,2% użytków rolnych gminy/
- wietrzną - na obszarze 509 ha /co stanowi 7,9% pow. użytków rolnych gminy/.
- chemizacja (pestycydy, nawozy mineralne).

✓ Zagrożenia bilansu i jakości wód powierzchniowych

Gospodarka ściekami

Oczyszczalnia ścieków we wsi Unisław swą wydajnością obsługuje wieś gminą oraz stanowi punkt zlewny dla wsi nie posiadających zbiorczej kanalizacji. Wydajność oczyszczalni około 1800 m³/dobę. Ścieki oczyszczone odprowadzane kanałem do Wisły.

Ścieki sanitarne z poszczególnych budynków w Unisławiu odprowadzane są do kanalizacji po uprzednim oczyszczeniu w osadnikach gnilnych. Tylko w części ulicy Lipowej, na odcinku od Wiślanej do Chelmińskiej istnieje kanalizacja rozdzielcza. U zbiegu ulicy Lipowej i Chelmińskiej, przewód ten łączy się z rurociągiem ułożonym wzdłuż ul. Chelmińskiej prowadzącym ścieki z budynków należących do cukrowni. Wspólny odpływ z tych dwóch ciągów skierowany jest do oczyszczalni ścieków należącej do cukrowni. Kanalizacja sanitarna ma długość 1,3 km.

Na terenie Unisławia istnieje sieć kanalizacji deszczowej długości 5,2 km. Ścieki deszczowe odprowadzane są czterema ciągami, które posiadają cztery zlewnie. Trzy z nich są w Unisławiu – odprowadzają wody do rowów melioracyjnych do wsi Bruki Unisławskie. Czwarta zlewnia to cała wieś Raciniewo, skąd woda odprowadzana jest również do rowów melioracyjnych w Brukach Unisławskich. W istniejącej sytuacji ekonomicznej gminy Samorząd nie przewiduje w okresie etapowym oczyszczalni ścieków deszczowych.

Największymi dostarczycielami ścieków są:

- ▼ Cukrownia Unisław, która odprowadza ścieki do własnej oczyszczalni mechanicznej. Posiada zbiorniki osadowe, następnie ścieki odprowadza się do pól akumulacyjnych o powierzchni 7,4 ha i pojemności 118 tys. m³ gdzie woda wsiąka w grunt lub odparowuje. Cukrownia posiada ponadto małą oczyszczalnię biologiczną do oczyszczania ścieków sanitarnych z zakładu i części budynków mieszkalnych w pobliżu cukrowni.
- ▼ Zakład Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego WEKTRA – ścieki są obecnie odprowadzane do oczyszczalni.
- ▼ Osiedle Raciniewo (zakład rolny, 800 mieszkańców), ścieki są odprowadzane do oczyszczalni.
- ▼ Gorzelnia Raciniewo – ścieki są dowożone do oczyszczalni.
- ▼ Wieś Unisław (3200 mieszkańców, nadzór Urząd Gminy).
- ▼ Wieś Stablewice (zakład rolny, mieszkańcy) odprowadza ścieki do własnej oczyszczalni mechanicznej.

Oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna w Unisławiu

Ilość odpływających ścieków w pierwszym etapie wynosi ca 1000 m³/dobę, w kolejnym etapie ca 1800 m³/dobę. Ścieki dopływające do oczyszczalni oczyszczane są wstępnie na kracie ręcznej. Zasadnicze oczyszczanie odbywa się w trzech pracujących szeregowo, napowietrzanych sprężonym powietrzem stawach biologicznych o łącznej objętości 14000 m³. Po stawach napowietrzających, ścieki przepływają przez dwa szeregowo pracujące stawy sedymentacyjne o łącznej objętości 2640 m³. Wykorzystując naturalne warunki terenowe – duży spadek terenu i istniejący wąwóz, zaprojektowano dodatkowo, szeregowo pracujący układ

pięciu stawów napowietrzających mogących pełnić rolę stawów rybnych o powierzchni 1526 m² i objętości 1402 m³. Odbiornikiem ścieków jest system rowów melioracyjnych mających swoje ujście do Kanalu Starogrodzkiego (Papówki).

Oczyszczalnia zlokalizowana jest na półce skarpy doliny Wisły. Wokół terenu oczyszczalni położone są grunty rolne Zakładu Rolnego RAWIT. Najbliższe zabudowania znajdują się w odległości 800 m od oczyszczalni.

Na terenie oczyszczalni znajduje się punkt zlewny dla przyjmowania ścieków z wozów asenizacyjnych. Wokół oczyszczalni jest pas zieleni izolacyjnej i strefa ochronna użytkowana jak dotychczas: uprawy rolne i łąki. Wyniki badań fizykochemicznych pracującej oczyszczalni podano niżej.

Ścieki po oczyszczeniu	Normy
Ph - 8,25	6,5 - 9,0
BZT ₅ - 5,7 mg O ₂ /dm ³	30 g O ₂ /m ³
Zawartość ogólna - 4,7 mg/dm ³	50 g/m ³
Azot ogólny - 12,93 mg/dm ³	30 g/m ³
Azot amonowy - 5,8 mg/dm ³	6,0 g/m ³
Azot azotynowy - 5,3 mg/dm ³	30 g/m ³
Fosfor ogólny - 3,8 mg/dm ³	5,0 g/m ³

Wody powierzchniowe

Dla rozpatrywanego obszaru dodatkowym walorem są wody powierzchniowe, oś hydrograficzną stanowi rzeka Wisła. Chociaż jej wody nie należą do czystych, to trzeba obiektywnie stwierdzić, że Wisła spełnia rolę przyrodotwórczą, stwarzając doskonale warunki lęgowe ornitofauny oraz klimatyczne, jako czynnik przewietrzenia. Wyróżnić należy rzekę Papówkę i Kanał Główny, które połączone są licznymi kanałami i rowami melioracyjnymi powstałymi w wyniku wielowiekowej działalności człowieka.

Odwadniają one Basen Unisławski.

Brzegi kanałów i rowów porośnięte są zielenią wysoką, podnosząc przez to atrakcyjność krajobrazową najbliższej terasy doliny Wisły. Ważnym elementem hydrograficznym, krajobrazowym i przyrodniczym są znaczne powierzchnie mokradeł pełniących bardzo ważne funkcje ekologiczne.

Jakość wód powierzchniowych na obszarze gminy jest zła. Wody żadnej z badanych rzek nie spełniały wymagań I klasy czystości. Wody II klasy czystości stwierdzono na odcinku 6km (11%) łącznej długości cieków, wody III klasy na odcinku 8 km (14 %), natomiast wody pozaklasowe (non) występowały na pozostałych badanych ciekach gminy.

Przyczynami złego stanu jakości wód zarówno płynących jak i stojących są: niedostateczne wyposażenie jednostek osadniczych - gminy w urządzenia oczyszczające ścieki, budowa sieci wodociągowej bez równoległego rozwoju sieci kanalizacyjnej i utylizacji ścieków oraz nadmierne użyźnianie gleb i stosowanie chemicznych środków ochrony roślin.

Papówka

Odwadnia ona Basen Unisławski poprzez sieć kanałów i rowów melioracyjnych, przy czym niewielka, południowo - zachodnia jej część (obszar źródłiskowy Papówki) znajduje się w granicach gminy Dąbrowy Chelmińskiej. Hydrograficznie Papówka jest ciekim głównym (ca 20 km długości). W dolnym biegu przepływa przez Jeziora Starogrodzkie Południowe i Północne do Wisły. Zlewnia tej rzeki położona jest na obszarze intensywnej produkcji rolnej, prawie bezleśnym. Największym zagrożeniem dla wód Papówki jest zakład przetwórstwa rolno - spożywczego Cukrownia Unisław, odprowadzająca ścieki do Papówki. Przez szereg lat cukrownia odprowadzała bardzo duże ilości nieoczyszczonych ścieków z ogromnym ładunkiem zanieczyszczeń degradując wody cieków. Aktualnie cukrownia posiada oczyszczalnię ścieków. Pozytywne skutki działania oczyszczalni w Unisławiu są już dzisiaj widoczne w jakości wód Papówki

W ciągu ostatnich lat w Jeziorach Starogrodzkich nie notowano śniętych ryb.

Przeprowadzone badania wykazały, że jakość wód Papówki zdecydowanie poprawiła się. Przekroczenie norm nastąpiło jedynie w zakresie związków fosforu. Stan sanitarny kształtował się na poziomie II/III klasy.

Gospodarka wodna i zagrożenia wód podziemnych

Na terenie gminy są użytkowane poziomy wodonosne w utworach czwartorzędowych. Są one podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę zarówno odbiorców indywidualnych, jak również zbiorowych. Poziomy wodonosne czwartorzędowe występują na głębokości od kilkunastu do około 50 metrów, w strukturach kopalnych do 150 - 200 metrów. Wody te wykazują podwyższone zawartości związków żelaza i manganu i wymagają prostego uzdatniania.

Wyniki ogólne badania wody (nieuzdatnionej).

Odczyn 7,19

Twardość 6,6

Zelazo ogólne	10 mg/l
Chlorki	10,67 mg/l
Amoniak	0,80 mg/l
Utlenialność	2,0 mg/l
Mangan	0,26 mg/l
Siarczany	nw.

Gminna sieć wodociągowa zasilana jest ze stacji hydroforowej w Unisławiu. Pobór wód podziemnych odbywa się poprzez 3 studnie wiercone:

studnia nr 1

- rok budowy 1959;
- głębokość 101m;
- wydajność eksploatacyjna 48 m³/godzinę;
- zawartość związków żelaza 11,0 mg/l;
- zawartość związków manganu 0,26 mg/l.

studnia nr 2

- rok budowy 1994;
- głębokość 102 m;
- wydajność eksploatacyjna 105 m³/godzinę;
- zawartość związków żelaza 10,0 mg/l;
- zawartość związków manganu 0,26 mg/l.

studnia nr 3

- rok budowy 1983;
- głębokość 99 m;
- wydajność eksploatacyjna 85 m³/godzinę;
- zawartość związków żelaza 5,5 mg/l;
- zawartość związków manganu 0,28 mg/l.

Pod względem bakteriologicznym woda w studniach nie budzi zastrzeżeń, dlatego nie wymaga stałej dezynfekcji. Uzdatanianie wody następuje w dwustopniowym procesie: na filtrach pospiesznych ciśnieniowych pracujących szeregowo poprzez napowietrzanie wody w aeratorach i kierowanie na filtr odżelazniający, następnie na filtr odmanganiający. Stacja wyposażona jest w trzy chloratory, które mogą być uruchomione w przypadku stwierdzonego skażenia bakteriologicznego. Wydajność stacji uzdatniania wynosi $Q = 119 \text{ m}^3/\text{godzinę}$.

Bezpośrednia strefa ochrony sanitarnej studni nr 2 wyznaczona jest w promieniu 10 m od osi otworu. Strefy pośredniej ochrony nie wyznaczono z uwagi na: występowanie warstwy wodonośnej na głębokości 63 m pod utworami nieprzepuszczalnymi, zalegania statycznego zwierciadła wody na głębokości 58,7 m, małe wahania zwierciadła wody oraz brak kontaktu wód podziemnych z wodami powierzchniowymi. Studnia nr 1 i nr 3 posiadają obudowy żelbetowe w dobrym stanie technicznym.

Średni miesięczny pobór wody ze stacji w Unisławiu wynosi 420 – 450 m³. Istniejąca sieć wodociągowa wykonana jest z rur azbestowo – cementowych, nowe odcinki z rur z tworzywa PCV. Sieć wodociągowa obejmuje wsie: Unisław (99 %), Głazewo (97 %), Goloty (100 %), Grzybno (95 %), Stablewice (100 %), Bruki Unisławskie (22 %). Do zwodociągowania w najbliższym czasie pozostałe wsie: Bruki Unisławskie, Bruki Kokočka, Błota i Kokočko.

Na terenie gminy istnieją także zakładowe sieci wodociągowe pobierające wodę do celów produkcyjnych i dla mieszkańców domów zakładowych. Posiadają one ujęcia wody:

- ↗ Zakład Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego Wektra ma dwie studnie głębinowe, średni pobór wody 280 m³/dobę.

Nr ewidencyjny KW (Księgi Wodnej) – 215.

Użytkownik (wg wpisu do KW)	Przetwornia Owocowo – Warzywna Unisław
Użytkownik aktualny	Jak wyżej
Miejscowość	Unisław
Gmina	Unisław
Nr pozwolenia na pobór wody	OS – III /6210 – 23/95
Wydane przez	Wojewoda Torunski
Data wydania	16. I. 1995 r.
Data ważności	1999 r.
Rodzaj warstwy zalegania	Czwartorzęd
Pobór wody [m ³ / godzinę]	100 m ³ /h
Pobór wody [m ³ /dobę]	1664 m ³ / dobe
Pobór wody [m ³ / rok]	607 360 m ³ /rok

- UWAGI: - otwór nr 3 o głębokości 150 m,
 - otwór nr 4 o głębokości 96 m, $Q = 48 \text{ m}^3/\text{h}$,
 - łączna wydajność odwiertów: $Q = 350 \text{ m}^3/\text{h}$.

- ↗ Cukrownia Unisław SUGARPOL ma trzy studnie (jedną czynną), pobór wody maksymalny w czasie kampanii buraczanej $3000 \text{ m}^3/\text{dobę}$, pozostałe dni $280 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

Nr wpisu do Księgi Wodnej – 770.

Użytkownik (wg wpisu do KW)	Cukrownia Unisław
Użytkownik aktualny	„Sugarpol” sp. z o.o. Cukrownia Unisław
Miejscowość	Unisław
Gmina	Unisław
Nr pozwolenia	OS – III/ 6210 – 25 / 95
Wydane przez	Wojewodę Toruńskiego
Data wydania	17.01.1995 r.
Data ważności	1999 r.
Rodzaj warstwy ujęcia	Czwartorzęd
Pobór wody [$\text{m}^3/\text{godzinę}$]	$125 \text{ m}^3/\text{h}$
Pobór wody [$\text{m}^3/\text{dobę}$]	$3\,000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Pobór wody [m^3/rok]	$270\,000 \text{ m}^3/\text{rok}$

UWAGI: otwór nr 5 o głębokości 39 m, nr 6 o głębokości 65 m. Wydajność obu odwiertów $Q = 280 \text{ m}^3/\text{h}$.

- ↗ Spółka Rolna RAWIT w Racinieście – dwie studnie, średni pobór $240 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

Nr ewidencyjny KW – 150.

Użytkownik (wg wpisu do KW)	Państwowe Gospodarstwo Rolne Racinieście
Użytkownik aktualny	Jak wyżej
Miejscowość	Racinieście
Gmina	Unisław
Nr pozwolenia na pobór wody	RLS – III /2 - 053-61/76
Wydane przez	Wojewoda Toruński
Data wydania	3. III. 1976 r.
Data ważności	2001 r.
Rodzaj warstwy zalegania	Czwartorzęd
Pobór wody [$\text{m}^3/\text{godzinę}$]	$49,7 \text{ m}^3/\text{h}$
Pobór wody [$\text{m}^3/\text{dobę}$]	$647 \text{ m}^3/\text{dobę}$ średnio $532,86 \text{ m}^3/\text{d}$
Pobór wody [m^3/rok]	$236\,155 \text{ m}^3/\text{rok}$

- UWAGI: - otwór nr 1 o głębokości 96 m, $Q = 30 \text{ m}^3/\text{h}$,
 - otwór nr 3 o głębokości 97 m, $Q = 65 \text{ m}^3/\text{h}$,
 - łączna wydajność odwiertów: $Q = 95 \text{ m}^3/\text{h}$.

- ↗ Spółka Rolna STABROL w Stablewiczach – dwie studnie, średni pobór $240 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

6) PGR Racinieście, Zakład Rolny Stablewice.

Nr ewidencyjny KW – 722.

Użytkownik (wg wpisu do KW)	PGR Racinieście, Zakład Rolny Stablewice
Użytkownik aktualny	Jak wyżej
Miejscowość	Stablewice
Gmina	Unisław
Nr pozwolenia na pobór wody	OS – III /6210 – 185/96
Wydane przez	Wojewoda Toruński
Data wydania	17. XII. 1996 r.
Data ważności	2001 r.
Rodzaj warstwy zalegania	Czwartorzęd
Pobór wody [$\text{m}^3/\text{godzinę}$]	$12 \text{ m}^3/\text{h}$
Pobór wody [$\text{m}^3/\text{dobę}$]	$186 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Pobór wody [m^3/rok]	$68\,985 \text{ m}^3/\text{rok}$

- UWAGI: - otwór nr 1 o głębokości 99 m,
 - otwór nr 4 o głębokości 93 m,
 - łączna wydajność odwiertów: $Q = 32 \text{ m}^3/\text{h}$.

Sieć wodociągowa komunalna:

Sieć wodociągowa komunalna zasilana jest ze stacji hydroforowej w Unisławiu, oddanej do eksploatacji w 1989 roku.

Wydajność stacji zgodnie z pozwoleniem wodno prawnym wynosi:

- Q_{sr}/d - 2 081 m³/d;
- Q_{max}/d - 2 611 m³/d;
- Q_{max}/h - 215 m³/h.

Pobór wód podziemnych odbywa się poprzez 3 studnie wiercone o głębokości 99 – 102 m średni miesięczny pobór wody wynosi 420 – 450 m³.

Sieć wodociągowa obejmuje wsie:

- Unisław – (zbudowana w latach 60 –tych, rozbudowa w latach 70 – tych i 90 - tych) długość sieci i przyłączy wynosi 26,6 km.

Melioracje

Na obszarze gminy funkcjonują systemy melioracyjne obejmujące swym zasięgiem powierzchnię 3819 ha (około 59,7 % powierzchni użytków rolnych w gminie). Potrzeby melioracyjne, według szacunków WZMiUW wynoszą 6281 ha (około 98,2 % powierzchni użytków rolnych w gminie). Zaspokoi to potrzeby melioracji w 61 %.

Granicę gminy od strony północno – wschodniej stanowi rzeka Wisła, która jest zabezpieczona wałem ochronnym. Program kaskadowania Wisły przewiduje lokalizację stopnia wodnego na Wiśle przed Chelmem, wówczas na terenie międzywała może podnieść się poziom wód gruntowych oraz mogą zwiększyć się powierzchnie zalane wodą.

Urządzenia melioracyjne funkcjonują na przeważającym obszarze gminy Unisław, drenowanych i odwadnianych rowami melioracyjnymi jest większość obszaru gminy. Projektuje się zdrenowanie pozostałych gruntów wsi. Istniejący system melioracji wymaga przebudowy, zwłaszcza pod kątem nawadniania i małej retencji.

Zestawienie obiektów melioracji szczegółowej gminy Unisław

Lp.	Nazwa obiektu	Obszar [ha]	Rok oddania	Planowany okres użytkowania	Uwagi dot. stanu technicznego obiektów melioracji	Wnioski
1.	Basen Unisławski	1940.3	1962 – 69	1999	Zły, do przebudowy i modernizacji	
2.	Góloty	316.4	1974	2014	Dobry, konserwacja odpływu	
3.	Unisław	388.0	1962 – 66*	2006	Sprawni, konserwacja fragmentaryczn.	
4.	Grzybno	354.1	1961 – 66	2006	Sprawni, konserwacja fragmentaryczn.	
5.	Głazewo	344.0	1962 – 66*	2006	Obiekt sprawny	
6.	Racineswo	219.0	1983	2023	Obiekt na terenie gospodarstwa roln.	
7.	Stablewice	257.0	1975	2015	Sprawni, konserwacje fragmentaryczn.	
RAZEM		3561.8				

Dane: Urząd Gminy, 2000 r.

Ograniczając przepływy w ciekach lokalnych do przepływów biologicznych w okresach wegetacyjnych i wykorzystując pozostałą ich część do nawodnień rolniczych, należałoby stworzyć zbiorniki dyspozycyjnych zasobów wodnych o objętości, co najmniej 6 mln m³. Jest to objętość, która wraz z częścią bieżących przepływów ponadbiologicznych pokryje wodne potrzeby rolnicze. W okresie wegetacyjnym zasoby te zostaną całkowicie wyczerpane. Mało realna wydaje się, zatem budowa zbiorników o zasobach dyspozycyjnych pokrywających cały deficyt wody.

Drugim zagadnieniem jest budowa instalacji do podnoszenia i rozprowadzania wody do miejsc występowania potrzeb. Instalacje takie to sieć rowów i rurociągów oraz silownie umożliwiające podnoszenie wody na odpowiednią wysokość w celu jej grawitacyjnego rozprowadzenia. Energia potrzebna do eksploatacji silowni mogłaby (powinna!) pochodzić ze źródeł samoodnawialnych, najlepiej słońca lub wiatru.

Innym aspektem racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi jest oszczędne gospodarowanie wodami podziemnymi, które w chwili obecnej są jeszcze znacznie lepszej jakości od wód powierzchniowych. Wymagają one szczególnej troski w aspekcie ich eksploatacji i ochrony przed degradacją.

Zagrożenie wód podziemnych

Innym aspektem racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi jest oszczędne gospodarowanie wodami podziemnymi, które w chwili obecnej są jeszcze znacznie lepszej jakości od wód powierzchniowych. Wymagają one szczególnej troski w aspekcie ich eksploatacji i ochrony przed degradacją.

Istotną dziedziną gospodarki wodnej jest ochrona przed zagrożeniami powodziowymi, związanymi z intensywnymi opadami atmosferycznymi na terenie zlewni Papówki i Wisły, wylaniem wód na skutek powstania zatorów lodowych, katastrofami budowlanymi budowli piętujących o wysokich piętrzeniach i dużych objętościach, awarią urządzeń hydrotechnicznych i przepompowni odprowadzających wody.

Przedsiębiorstwo Usług i Inicjatyw Gospodarczych „SZKUTA” S.A. w Toruniu

Zagrożenia powodziowe w gminie można wyeliminować poprzez:

- wykonanie koniecznych modernizacji i remontów obwałowań Wisły oraz przebudowę newralgicznych odcinków koryta rzeki Papówki.
- utrzymywanie w odpowiednim stanie budowli hydrotechnicznych, - zabezpieczenie stopnia „Włocławek” przed skutkami erozji koryta rzeki, - bagrowanie zatorogennych odcinków Wisły.
- budowę kolejnych stopni Kaskady Dolnej Wisły.

Wody podziemne gminy Unisław są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności i przemysłu. Zdecydowanie przeważa eksploatacja wód czwartorzędowych (ok. 80%), wynika to zarówno z zasobności, jak i dostępności warstw wodonośnych.

Szansą dla gminy jest to, że zdecydowana większość ujęć komunalnych posiada rezerwy zasobów wodnych, możliwe do wykorzystania dla pokrycia ewentualnego wzrostu zapotrzebowania. Gospodarowanie wodami podziemnymi jest realizowane głównie poprzez system pozwoleń wodno-prawnych opierających się na udokumentowanych zasobach eksploatacyjnych.

Analiza poboru wody na potrzeby poszczególnych odbiorców w gminie w latach 1990-1999 wykazuje dość znaczny jego spadek dotyczy to zarówno przemysłu jak i gospodarki, komunalnej. W ramach ochrony zasobów wodnych przed nadmierną eksploatacją w Cukrowni Unisław wprowadzono zamknięty obieg wody.

Gminy posiadają istniejącą i sukcesywnie rozbudowywaną sieć wodociagową o zróżnicowanej długości, zdecydowanie dłuższej na terenach wiejskich ze względu na rozproszoną zabudowę.

Stopień zwodociagowania poszczególnych wsi postępuje w szybkim tempie. Między rozwojem zaopatrzenia gminy w wodę, a zorganizowanym odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków istnieje rażąca dysproporcja, szczególnie na terenie Unisławia.

Istnieją potencjalne możliwości dociążenia istniejącej oczyszczalni poprzez realizację przerzutów ścieków z jednostek gdzie istnieją już grupowe lub indywidualne oczyszczalnie ścieków. Podstawowym problemem Unisławia jest realizacja sieci kanalizacyjnej do potrzeb jednostki i możliwości istniejącej oczyszczalni (za rozbudową sieci przemawia zwarta zabudowa Unisławia oraz potrzeby nowego budownictwa mieszkaniowego). Przy zabudowie rozproszonej, gdzie grupowe systemy oczyszczania nie mają ekonomicznego uzasadnienia, najlepszym sposobem są indywidualne, przyobiektove systemy unieszkodliwiania ścieków lub zbiorniki bezodpływowe z wywozem do punktu zlewnego przy pracującej oczyszczalni.

Poprzez stworzenie dogodnych warunków formalno-finansowych (korzystny kredyty) dla gminy Unisław należy udzielić pomocy (Samorządowi Gminnemu).

Wysypiska odpadów i ich wpływ na środowisko.

Organizacja

Odpowiednio wysoka jakość środowiska codziennego życia ludności gminy zdeterminowana jest nie tylko określoną polityką w sferze administrowania środowiskiem przyrodniczym, ale przede wszystkim ekologicznie zrównoważonymi - racjonalnymi działaniami w sferze gospodarki wodnej i gospodarki odpadami.

W tej sferze Rada i Zarząd Gminy inspirowa, popierają i w miarę możliwości finansują:

- ↪ budowę obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej z zakresu gospodarki, wodociągów, ujęcia wody i stacje uzdatniania, sieci kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków na terenach poszczególnych wsi.

Będzie to kontynuacja dotychczasowej polityki władz gminy w tej dziedzinie:

- ↪ budowę (i odbudowę) systemu „małej retencji” mającej na celu poprawę stanu zasobów wodnych i zachowanie wartości przyrodniczych terenów, wykorzystanie gospodarcze wód płynących i uporządkowanie zbiorników wodnych.
- ↪ objęcie skuteczną ochroną obszarów zbiorników wód podziemnych o podstawowym znaczeniu dla zaopatrzenia ludności w wodę teraz i w przyszłości.
- ↪ budowę ujęcia wód mineralnych.
- ↪ budowę ujęcia głębinowego wód geotermalnych na terenie gminy.
- ↪ działania na rzecz ponadlokalnej gospodarki odpadami w regionie.
- ↪ podejmował inicjatywy w różnych sferach skutkujące ostatecznie ograniczeniem ilości wytwarzanych i składowanych odpadów przemysłowych i komunalnych oraz przyspieszenie działań na rzecz unieszkodliwiania odpadów toksycznych i niebezpiecznych.
- ↪ kierowanie rozwojem gospodarczym gminy zgodne z wymogami ochrony środowiska, z wykorzystaniem możliwych instrumentów prawnych, ekonomicznych i planistycznych.

Szczególnie dotyczy to obszarów wody pitnej i zlewni Papówki oraz obszarów z zatwierdzonymi zasobami wód podziemnych dla przyszłościowej ich eksploatacji.

Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy poprzez rozbudowę sieci i urządzeń kanalizacyjnych (obecny stan sieci kanalizacyjnej na terenie jednostki jest niedostateczny)

Odpady przemysłowe i komunalne stanowią potencjalne zagrożenie zdrowia i życia ludności. Głównym miejscem powstawania odpadów przemysłowych są Cukrownia Unisław SUGARPOL, Zakład Przetwórstwa

Owocowo – Warzywnego WEKTRA, CPN. Około 75% odpadów wykorzystywanych jest gospodarczo, 7,4% jest nieszkodliwych, a pozostałe 17,6 % trafia na składowiska.

Na terenie gminy brak mogilnika (szczególnie do przechowywania i likwidacji niewielkiej ilości chemikaliów, a przede wszystkim przeterminowane środki ochrony roślin i opakowania po tych środkach). Czynny mogilnik odpadów niebezpiecznych, zbudowany zgodnie z wymogami ochrony środowiska znajduje się w gminie Solec Kujawski.

Istniejące w Unisławiu wysypisko było użytkowane od 1970 r. przez 27 lat. Powierzchnia składowiska ca 1 ha, ilość zgromadzonych odpadów ok. 108 840 m³ (32 652 t). Obecnie składowisko jest całkowicie zrehabilitowane.

Podstawowym sposobem usuwania odpadów komunalnych jest ich wywożenie i składowanie na wysypisku w Osnowie. W gminie jedynie 25% ludności obsługiwane jest przez służby oczyszczania, podczas gdy w krajach Unii Europejskiej wskaźnik ten przekracza 90%. Na terenie gminy nie kompostuje się odpadów komunalnych, a wprost marginalna ich ilość poddawana jest utylizacji.

Gmina Unisław jest członkiem Związku Gmin Ziemi Chełmińskiej, który powołany został w 1996 r. w celu pobudowania wspólnego wysypiska w Osnowie pod Chełmnem.

W związku z likwidacją wysypiska, Zarząd Gminy podpisał porozumienie z Zakładem Usług Miejskich w Chełmnie – Grubnie na wywóz nieczystości stałych. Powyższy Zakład zawarł około 200 umów z klientami indywidualnymi oraz z Urzędem Gminy na wywóz śmieci – oddając w dzierżawę pojemniki.

Zarząd Gminy realizuje stały monitoring nad realizacją powyższego zadania.

W Osnowie wybudowano składowisko śmieci o powierzchni 5,2 ha, które obsługuje rejon Związku Gmin Chełmińskich, m. in. gminę Unisław.

W 1997 roku Woj. Inspektor Sanitarny w Toruniu przeprowadził badania gleb (rolników indywidualnych) położonych przy starym wysypisku w Unisławiu. Wyniki tych badań wskazują, że gleby nie są chemicznie skażone metalami ciężkimi, detergentami i związkami fenologicznymi. We wszystkich badanych próbach gleb zawartość badanych substancji nie przekroczyła wartości dopuszczalnych.

Na terenach poszczególnych wsi wywóz odpadów wygląda różnie, o czym świadczy fakt, że tylko z ok. 25% gospodarstw rolnych śmieci wywożone są na zorganizowane wysypisko, natomiast pozostałe zagospodarowują je we własnym zakresie (wskazana jest szczegółowa kontrola i analiza tego stanu).

✓ pola elektromagnetyczne, w sąsiedztwie linii wysokiego napięcia (WN).

Linie te powodują zajętość terenu oraz wywołują ograniczenia lokalizacyjne ze względu na istnienie stref ochronnych ustalonych Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1998 r. (Dz. U. Nr 107/1998, poz. 676).

Praktycznie można przyjąć, że zachowanie podanych w poniższej tabeli stref ochronnych, gwarantuje bez specjalnych obliczeń i pomiarów, że dopuszczalne wartości natężenia pola elektroenergetycznego nie zostaną przekroczone.

Lp.	Strefa ochronna	Wartości graniczne natężenia pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz	Lokalizacja obiektów w obrębie strefy	Odległości od osi symetrii linii D	Szerokość zajmowanego pasa terenu
1.	I	Powyżej 10 kV/m	Zabrania się całkowitego przebywania ludzi	0 m < D < 8 m	16 m
2.	II	Powyżej 1 kV/m do 10kV/m	Dopuszcza się okresowe przebywanie ludzi, usytuowanie zabudowy gospodarczo - przemysłowej, ale nie można lokalizować budynków mieszkalnych i wymagających szczególnej ochrony, jak szpitale, internaty, żłobki, przedszkola i podobne	8 m < D < 20 m	40 m

Zanieczyszczenie powietrza regionalne i zanieczyszczenie powietrza lokalne

Zanieczyszczenie powietrza w gminie jest dość znaczne. Emisja 401,6 ton w 1995 roku (bez CO) stawia gminę w niechlubnej czołówce gmin byłego województwa toruńskiego. Największymi źródłami emisji zanieczyszczeń do atmosfery są:

➤ Emitory przemysłowe:

- SUGARPOL Cukrownia Unisław;
- Przedsiębiorstwo WEKTRA,
- Zakłady Produkcyjno – Usługowe powstałe na bazie byłego OGR Raciniewo i PBRol,
- Stacja paliw w Unisławiu.

Emisja zanieczyszczeń powietrza w t/rok na początku 1997 r. (większych emitatorów):

Zanieczyszczenia	Cukrownia Unisław	Zakład „Wektra”
Pyły	20,0	13,3
Gazy – razem	18007,0	3381,8
SO ₂	134,0	28,4
N ₂ O _x	31,0	4,4
CO	78,0	93,6
CO ₂	17763,0	3246,5
Benzo(a)piren	0,02	0,005
Ołów	0,001	0,0005
Węglowodory alifat.	0,592	0,5134
Węglowodory aromatyczne	0,263	0,2308
Metale ciężkie	0,067	Brak danych

➤ **Emitory komunalne:**

- Kotłownia osiedlowa Racimiewo,
- Spółdzielnia mieszkaniowa Chelmno (kotłownia olejowa),
- Kotłownia olejowa przy Szkole Podstawowej w Unisławiu,

Na terenie gminy poza wymienionymi wyżej są emisje spowodowane przez:

- komunikację samochodową (tlenek węgla, tlenki azotu, związki azotu, zw. ołowiu, węglowodory),
- oczyszczalnię ścieków (zbiorniki osadowe cukrowni),
- obiekty hodowlane,
- małe kotłownie węglowe,
- piece domowe opalane często gorszej jakości węglem lub materiałami emitującymi bardzo uciążliwe zanieczyszczenia (opony, tworzywa sztuczne itp.).

Emisja tego typu jest uciążliwa w Unisławiu z powodu dużej koncentracji palenisk o niskich kominach. Znaczny wpływ na czystość powietrza, trudny do ilościowego oszacowania, mają zanieczyszczenia z sąsiedniego powiatu bydgoskiego i Bydgoszczy. Przemieszczeniu sprzyjają dominujące wiatry zachodnie oraz równoleżnikowo ukształtowana dolina Wisły. Odczuwalny jest wpływ, w określonych warunkach meteorologicznych, Zakładów Celulozy i Papieru w Świeciu.

Od 1996 roku na terenie gminy prowadzony jest pomiar stężeń dwutlenku siarki i dwutlenku azotu metodą pasywną. WIOŚ prowadzi pomiar stężeń tych gazów w Brukach Unisławskich. Dopuszczalne stężenia jednoroczne nie zostały przekroczone. Niekorzystne warunki aerosanitarnie występują w okresie zimy.

Wykonane i zamierzone inwestycje w ochronie powietrza na terenie gminy

W 1995 roku w Szkole Podstawowej w Grzybnie i Szkole Podstawowej w Brukach Unisławskich wybudowano nowe kotłownie olejowe. W 1996 roku kotłownię taką wybudowano dla Gminnego Ośrodka Zdrowia w Unisławiu ogrzewający cały kompleks administracyjny w Unisławiu. Kolejną realizacją kotłowni olejowej w Szkole Podstawowej w Unisławiu.

Na terenie gminy istnieje Przedsiębiorstwo Produkcyjne EKOBRYKIET. Produkuje brykiety opalowe do wszystkich rodzajów pieców na paliwo stałe. Brykiety to czyste i tanie paliwo uzyskane z brykietowanych trocin i wiórów z drzew iglastych i liściastych. Wartość kaloryczna porównywalna jest z wartością opalową węgla kamiennego (16500 – 19500 kJ/kg). Brykiety zawierają śladowe ilości siarki, przy spalaniu emitują minimalne ilości tlenu węgla i tlenu azotu. Zużycie w/w brykietów na terenie gminy wynosi około 100 ton miesięcznie. Piekarnia w Unisławiu spala tylko ekobrykiety.

Najwięcej zanieczyszczeń do powietrza emituje cukrownia spalając węgiel na cele produkcyjne oraz ogrzewania mieszkań. Ciepłownia wyposażona jest w dwa kotły parowe posiadające odpylacze typu multicyklonowego, co znacznie zmniejsza ilość emitowanych pyłów. Aktualnie zakupiono analizator spalin, co umożliwi regulowanie procesu spalania (głównie zmniejszenie CO).

Wpływ istniejących zagrożeń ekologicznych na zdrowie mieszkańców,

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (przewóz środków szczególnie niebezpiecznych).

Wymienione zagrożenia poza opisem w tekście przedstawiono na mapach. Ważne też jest stwierdzenie, że dynamika procesów degradacyjnych, nie uległa poprawie nie zmniejszyła się.

Prognoze rozwoju sytuacji (jeżeli nie zostaną podjęte działania zaradcze) podano niżej.

Należy podkreślić, że stan środowiska przyrodniczego nie jest zadowalający. Nadmierne zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego występuje szczególnie w sąsiedztwie zakładów przemysłowych i ruchliwych dróg.

Nie w pełni uregulowana gospodarka ściekowa sprawia, że część zanieczyszczeń jest emitowana do środowiska bez oczyszczania. Powoduje to zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności rzek i jezior. Zagrożone są ujęcia wody pitnej w rejonie Chelmna. Zbiorniki wód podziemnych w większości nie posiadają izolacji od powierzchni. Ujemny bilans hydrologiczny na terenie gminy przyczynia się do rozwoju procesów stepowienia. Zasoby glebowe, w tym najbardziej urodzajne, zagrożone są procesami erozji wietrznej i wodnej.

Wysoki procent powierzchni leśnych narazony jest na degradacyjne oddziaływanie przemysłu.

4.2.1.4. Opis otoczenia gminy

Gminę UNISLAW na mapie Polski znamionuje:

- ☉ położenie w obszarze jednolitym kulturowo,
- ☉ sąsiedztwo z obszarami o zbliżonym stanie zachowania środowiska przyrodniczego, w obrębie którego znajduje się część PKDDW (wcześniej zwanym (przed połączeniem z PKDDW, decyzja z roku 2000) Chelmińskim Parkiem Krajobrazowym,
- ☉ położenie w obszarze o bogatych zasobach naturalnych, wysoko produktywnych gleb, atrakcyjnego dla wypoczynku środowiska przyrodniczego,
- ☉ są to nadwiślańskie tereny Ziemi Chelmińskiej,
- ☉ położenie w rejonie krzyżowania się szlaków drogowych na ważnych kierunkach rozwoju gospodarczego w wymiarze kontynentalnym: z Unii Europejskiej do nadbałtyckich republik z krajów skandynawskich do Europy Południowo-wschodniej, a nawet wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego,
- ☉ posiadanie linii kolejowego II rangi,
- ☉ centralne usytuowanie względem dużych aglomeracji miejsko-przemysłowych: Torunia (28 km), Fordonu (20 km) w sąsiedztwie Bydgoszczy (32 km), Chelmy (17 km), Chelмна (24 km) stanowiących rynki zbytu zwłaszcza dla rolnictwa.

Położenie geograficzno-komunikacyjne, geopolityczne gminy Unisław to ciągle potencjalny atut dla jej rozwoju, dla realizacji zamierzonych celów społecznych i gospodarczych. Obecne wykorzystanie walorów tego położenia jest utrudnione ze względu na niedostateczne zagospodarowanie umożliwiające powiązanie gminy ze światem zewnętrznym (ostatnio wystąpiła groźba likwidacji połączenia kolejowego z Bydgoszczą i Chelmą).

4.2.1.5. Opis gospodarczy

W całym okresie realizacji strategii rozwoju przyjęto, że będzie to czas, w którym będzie następował systematyczny rozwój gospodarczy Unisławia. Na podstawie analizy przyjęto, że średnia dynamika przyrostu wartości PKB nie obniży się poniżej 5% w skali roku w całym tym okresie.

Funkcjonujący układ gospodarczy w gminie podlega stałym zmianom, które mieszczą się w głównym nurcie przemian transformacyjnych zachodzących w powiecie i województwie. Dominujące branże sektora publicznego podlegały podobnym przemianom jak analogiczne branże w powiecie. Po trudnościach pierwszego okresu transformacji można obecnie mówić o poprawie ich kondycji i z dużą nadzieją można sądzić, że branże te będą się nadal rozwijać w gminie.

Przez cały czas przemian następuje zmiana struktury zatrudnienia w podmiotach gospodarczych działających na terenie gminy. Udział osób zatrudnionych w sektorze prywatnym systematycznie wzrasta i obecnie wynosi prawie (54 %).

Stopa bezrobocia według Rejonowego Urzędu Pracy w Chelmnie

RUP	1996.30.XII	1996.31.XII	1997.31.III	1997.30.VI	1997.30.IX	1997.31.XII	1998.31.III	1998.30.VI	1998.30.IX
Chelмно	19,4	19,1	18,7	18,5	16,2	17,1	17,3	16,2	14,8

Pracujący 1.01.1999 na terenie gminy Unisław w jednostkach zarejestrowanych w systemie REGON (bez zakładów osób fizycznych).

Gmina	Ogółem	Przedsiębiorstwa						spółdzielnie	stowarzyszenia
		państwowe		komunalne		razem			
						Prawa handlowego	cywilne		
Unisław	32	-	-	10	2	7	1	7	1

W strukturze zatrudnienia nastąpiły duże zmiany. Zatrudnienie w Unisławiu - obecnie ukształtowana struktura zatrudnienia w gminie jest odzwierciedleniem procesów, które zaszły w minionym okresie. I przedstawia się następująco:

1. handel, gastronomia, naprawy, 10,5 %
2. produkcja 2,5 %
3. transport i łączność 1,4 %
4. ochrona zdrowia 0,8 %
5. budownictwo 10,2 %
6. edukacja 0,3 %
7. ubezpieczenia, finanse, obsługa firm 2,1 %
8. administracja publiczna i obrona narodowa 5,2%
9. zaopatrzenie w gaz, wodę, energię elektryczną 1,5%
10. rolnictwo 36 %
11. pozostałe 28 %.

Zmiany dostosowawcze w strukturze działających podmiotów gospodarczych w latach 1998 - 1999 przebiegały dwukierunkowo. Z jednej strony następował proces przekształceń własnościowych lub likwidacji Przedsiębiorstwo Usług i Inicjatyw Gospodarczych „SZKUTA” S.A. w Toruniu